

ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В КОНТЕКСТІ ПОГЛЯДІВ В. СУХОМЛИНСЬКОГО

Необхідною умовою розбудови демократичної держави є розвиток громадянського суспільства. Воно розглядається як сукупність громадян і їх об'єднань із високорозвиненою системою взаємодії, які реалізують власні права і обов'язки в межах існуючого нормативно-правового поля. Це обумовлює актуальність формування громадянської компетентності населення України, зокрема майбутніх педагогів, які прийматимуть активну участь у розвитку інтелектуальної та духовної основи суспільства через: виховання та навчання підростаючого покоління, мотивування його до саморозвитку [1, с. 41-47]; створення умов для набуття молоддю соціального і професійного досвіду [4, с. 6-9; 5, с. 59-65]; передавання та розвиток духовних надбань українського народу; досягнення високої культури міжнаціональних взаємин; формування у молоді духовності, фізичної досконалості, моральної, естетичної, правової, трудової та екологічної культури [2, с. 52-58].

Громадянська компетентність майбутнього педагога – це динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка дозволяє усвідомлено, відповідально й ефективно реалізовувати громадянські обов'язки та права у суспільно-політичній та навчальній діяльності, користуватися свободами, займати активну громадянську позицію з метою розвитку демократичного суспільства, бути патріотом своєї держави, шанобливо ставитися до народів і культур інших країн [3, с. 76-82].

З методологічного аспекту дослідження означеної проблеми цінними є напрацювання В. Сухомлинського щодо громадянського виховання підростаючого покоління. Це пов'язано з тим, що досвід минулого є тією основою на якій розбудовують сучасність і майбутнє. Він сприятиме знаходженню відповідей на фундаментальні світоглядні питання громадян України: хто ми такі?; куди ми йдемо, що ми будемо і якого майбутнього ми прагнемо?; які наші компетенції?; на що ми можемо розраховувати і що для цього потрібно робити, не порушуючи суспільний договір на основі якого виникла наша держава і який виражений у її законодавстві?

Аналіз творчості В. Сухомлинського [6] дозволив дійти висновку, що розвиток громадянської компетентності майбутніх педагогів має ґрунтуватися на: емоційно насиченій трудовій діяльності у колективі, який ефективно впливає на становлення громадянської позиції кожного учасника; громадянських ідей; піклуванні про майбутнє людини, сім'ї, територіальної громади, суспільства, держави; знаннях про Батьківщину; громадянській гідності; прагненні зробити світ кращим, ніж він є; почутті відповідальності за свої думки, слова, дії та вчинки; трудовому натхненні, радості, одухотворенні трудовою творчістю; тісній взаємодії закладу освіти та сім'ї для досягнення спільно визначених навчально-виховних цілей; державних програмах патріотичного виховання.

Щодо останнього положення, доцільно зазначити, що в Україні прийняті та активно реалізуються Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 рр., План дій щодо реалізації зазначеної Стратегії, Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

На основі вищезазначеного можна дійти висновку, що дане методологічне положення В. Сухомлинського знайшло визнання на державному рівні і реалізується у трьох напрямках: громадянсько-патріотичне виховання; військово-патріотичне виховання; духовно-моральне виховання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Піддячий В.М. Мотивація до здійснення професійного саморозвитку майбутнього вчителя. *Education and pedagogical sciences (Освіта та педагогічна наука)*. – 2014. – № 2 (163). – С. 41-47.
2. Піддячий В.М. Обґрунтування змісту культурологічної підготовки майбутнього педагога // *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2015. – Вип. 1–2. – С. 52-58.
3. Піддячий В.М. Сутність і зміст громадянської компетентності майбутнього педагога // *Молодь і ринок*. – 2017. – № 7 (150). – С. 76-82.
4. Піддячий М.І. Виховання і розвиток дітей засобами праці // *Трудова підготовка в закладах освіти*. – 2007. – № 3. – С. 6-9.
5. Піддячий М.І. Освіта і наука України у вимірі громадянських суспільств: соціально-професійна орієнтація // *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. *Пед. науки*. – 2016. – Вип. 3-4 (48-49). – С. 59-65.
6. Сухомлинський В.О. Народження громадянина // *Вибр. твори*. – Т. 3. – К.: Рад. школа, 1997. – 670 с.

УДК 378:37.011.3-051:78:005.336.5

Ю.В. Смаковський, м. Бердянськ

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА»

Результатом підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у закладі вищої педагогічної освіти є професійна компетентність, яка має загальнопрофесійну (педагогічну) і спеціальнопрофесійну (музичну) складові. Значний вплив на формування педагогічної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва має культурологічний підхід, що орієнтує освітній процес на формування в студентів педагогічної майстерності, основою якої є педагогічна культура.

Майстерність в будь-якій діяльності є своєрідним якісним орієнтиром, до якого необхідно прагнути. Слово «майстер» походить від латинського «magister» – «начальник, учитель» і означає людину, яка досягла високого рівня досконалості та творчості в своїй справі.

За І. Зязюном, педагогічна майстерність це – «комплекс властивостей особистості, що забезпечує самоорганізацію високого рівня діяльності на рефлексивній основі». Їй притаманні: «1) гуманістична спрямованість діяльності педагога на особистість іншої людини, утвердження словом і ділом найвищих духовних цінностей, моральних норм поведінки, стосунків; 2) професійна компетентність, що передбачає наявність глибоких професійних знань, навичок та умінь, професіоналізм у галузі педагогіки та психології, досконале володіння методикою здійснення освітнього процесу; 3) педагогічна техніка – сукупність умінь та прийомів, що використовуються викладачем для найбільш повного досягнення цілей своєї діяльності та допомагають глибше, яскравіше, талановитіше виявити себе, досягти оптимальних результатів у навчально-виховній роботі;